

Kasvinsuojeluaineiden käytön valvonta 2020

Päiväys:	
Asianumero:	995/00.01.02.00.01/2021
	Ruokavirasto
Linja, osasto ja/tai yksikkö:	Maaseutulinja/ Maatalousosasto
Hyväksyjä:	Sari Putkiranta
Laatija/laatijat:	Mira Liiri
Lisätietoja:	

SISÄLLYSLUETTELO

1 ARVIO VALVONNAN VAIKUTTAVUUDEN TOTEUTUMISESTA	3
2 VALVONTASUUNNITELMIEN TOTEUTUMINEN	3
3 TOIMINNAN JA TUOTTEIDEN SÄÄNNÖSTENMUKAISUUS	4
3.1 Todetut puutteet ja niiden yleisyys.....	4
3.2 Puutteiden analyysi.....	4
4 AUDITOINNIT JA MUU SAATU PALAUTE	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
5 ENNALTAEHKÄISEVÄT JA KORJAAVAT TOIMENPITEET	4
5.1 Toimijoiden säädöstentuntemuksen varmistaminen	4
5.2 Toimijoille annetut seuraamukset ja puutteiden korjaavien toimenpiteiden varmistaminen.....	4
5.3 Valvontajärjestelmään liittyvät korjaavat toimenpiteet.....	5
6 VALVONNAN RESURSSIT.....	5
7 MUUTOKSET SEURAAVIEN VUOSIEN VALVONTAAN	5
Liite 1. Liitteen nimi.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Liite 2. Liitteen nimi.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

1 ARVIO VALVONNAN VAIKUTTAVUUDEN TOTEUTUMISESTA

Kasvinsuojeluaineiden käytön valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kasvinsuojeluaineista annettua lakia 1563/2011 noudatetaan ja että kasvinsuojeluaineita käytetään asianmukaisesti ja kestävästi. Lisäksi valvonnalla pyritään vähentämään kasvinsuojeluaineiden käytöstä aiheutuvia riskejä.

Kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaa tehdään kasvinsuojeluaineista annetun lain nojalla tarvittaessa kaikille kasvinsuojeluaineiden käyttäjille. Virallisen valvonnan lisäksi kasvinsuojeluaineiden käyttöä valvotaan täydentävien ehtojen SMR 10 valvonnassa, jossa varmistetaan, että kasvinsuojeluaineita käytetään ja varastoidaan asetuksen 1107/2009 artiklan 55 ensimmäisen ja toisen virkkeen mukaisesti. Täydentävien ehtojen valvonta kohdistuu puolestaan asetuksen 1306/2013 artiklan 92 mukaisiin viljelijöihin. Tämän lisäksi kasvinsuojeluaineiden käytön asianmukaisuutta valvotaan ympäristökorvausta (asetus (EU) N:o 1305/2013 28 artikla) hakeneilta tiloilta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) ja Ahvenanmaan maakuntahallitus tekevät käytännössä kasvinsuojeluaineiden käytön valvonnan.

Vuonna 2020 kasvinsuojeluaineiden käytön valvonta kohdistui kasvihuoneviljelyyn. Ensisijaisena painopisteenä oli koristekasvien viljely, toissijaisen ruokkuvihannesten viljely. Lisäksi ilmoitusten perusteella tehtyä valvontaa kohdistui avomaanviljelyyn. Toimialana maa- ja puutarhatalous on merkittävä kasvinsuojeluaineiden käyttäjä ja siten valvonnan kohdentaminen ko. toimialaan oli perusteltua.

2 VALVONTASUUNNITELMIEN TOTEUTUMINEN

Kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaa (virallinen valvonta) tehtiin lähes suunnitelman mukaisesti. Virallisen valvonnassa valvottiin 24 kasvihuonetta/tilaa. Valvontasuunnitelman mukaisen valvontaa vähennettiin alkuperäisestä suunnitelmasta Covid-19 tilanteesta johtuen. Täydentävien ehtojen valvonnan yhteydessä kasvinsuojeluaineiden käyttöä valvottiin 0,6 % EU:n suorita tukia ja tiettyjä osarahoitteisia viljelijätukia hakeneista viljelijöistä. Lisäksi vuonna 2020 valvottiin noin 3 % ympäristökorvausta hakeneista tiloista. Ympäristökorvauksen perustasossa on täydentävien ehtojen kasvinsuojeluaineiden käyttöön liittyviä vaatimuksia ja lisäksi kasvinsuojeluainetutkinto, ruiskun testaus, ja integroitui kasvinsuojelu kuuluvat ympäristökorvauksen vähimmäisvaatimuksiin. Täydentävien ehtojen ja ympäristökorvauksen valvontamäärät olivat normaalia alhaisemmat Covid-19 tilanteen vuoksi.

3 TOIMINNAN JA TUOTTEIDEN SÄÄNNÖSTENMUKAISUUS

3.1 Todetut puutteet ja niiden yleisyys

Kasvinsuojeluaineiden valvonnan perusteella kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevaa lainsäädäntöä noudatetaan pääsääntöisesti hyvin maataloilla, mutta valvotuilla kasvihuoneilla puutteita havaittiin noin 1/3 valvotuista kasvihuoneista.

Käytön valvontaa tehtiin yhteensä 24 kasvihuoneella/tilalla, puutteita havaittiin 7 kasvihuoneella/tilalla yhteensä 12 kpl. Puutteellinen kirjanpito, kasvinsuojeluaineiden varastoinnin ja ruiskun testauksen puutteita havaittiin yksittäisillä kasvihuoneilla. Kasvinsuojeluaineen myyntipäällyksmerkintöjen rikkomuksia havaittiin yhteensä kolmella kasvihuoneella ja kahdella tilalla. Voimassa oleva kasvinsuojeluinventointi puuttui valvotuista kasvihuoneviljelijöistä viidellä.

Täydentävien ehtojen otantavalvonnassa havaittiin rikkomuksia yhteensä 12 tilalla, yhteensä 19 kpl. Valvonnassa oli yhteensä 275 tilaa. Tosin on huomioitava, että laiminlyönti merkitään myös tapauksissa, joissa viljelijä ei ole toimittanut kirjanpitoa kasvinsuojeluaineiden käytöstä valvontaa varten.

3.2 Puutteiden analyysi

Kokonaisuudessaan puutteita havaittiin varsin vähän, mutta kasvihuoneisiin kohdistuneissa valvonnoissa puutteita havaittiin useilla toimijoilla. Erityisesti merkillepantavaa oli, että kasvinsuojeluinventointi puuttui usealta toimijalta.

Maataloilla puutteita havaittiin puolestaan vähän ja näin ollen voidaan katsoa, että viljelijät ovat tietoisia kasvinsuojeluaineisiin liittyvistä velvoitteista.

4 ENNALTAEHKÄISEVÄT JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

4.1 Toimijoiden säädöstentuntemuksen varmistaminen

Ruokavirasto ei kouluta toimijoita.

Ruokavirasto järjesti Tukesin avustuksella ELY-keskuksille ja Ahvenanmaan paikallishallinnolle vuoden 2020 valvontaa koskevan koulutuksen keväällä 2020 ennen valvontakauden alkua.

4.2 Toimijoille annetut seuraamukset ja puutteiden korjaavien toimenpiteiden varmistaminen

Kasvinsuojeluaineiden käytössä havaitut vähäiset puutteet korjattiin ohjaamalla toimijoita lainsäädännön velvoitteista. Lisäksi jos tila oli hakenut EU:n suoria tai osarahoitteisia maataloustukia, joissa täydentävät ehdot ovat vaatimuksena, aiheutui rikkomuksesta seuraamus maataloustukiin, jos rikkomus oli myös täydentävien ehtojen vaatimus. Yhdessä maatalaan kohdistuneessa käytettiin hallinnollisia pakkokeinoja ja valvontaviranomainen kielsi glyfosaatilla käsitellyn viljan käyttämisen elintarvikkeeksi tai rehuksi.

4.3 Valvontajärjestelmään liittyvät korjaavat toimenpiteet

Valvontamäärää nostetaan poikkeusvuodesta 2020.

5 VALVONNAN RESURSSIT

Ruokavirastossa yhden henkilön työajasta on osa suunnattu kasvinsuojeluaineiden käytön valvonnan ohjaukseen. Käytännön tarkastustyötä tekevät alueellisten Ely-keskusten tarkastajat.

6 MUUTOKSET SEURAAVIEN VUOSIEN VALVONTAAN

Valvonnan kohdennusta arvioidaan vuosittain ja valvontaa pyritään suuntaamaan sektoreille missä on suurimmat riskit kasvinsuojeluaineiden käytön väärinkäytöksille. Valvontaa suunnataan vuonna 2021 i) toimialalla missä on aikaisemmin havaittu paljon puutteita ja ii) toimialalle mitä ei ole aikaisemmin valvottu.